

(T.S.) Statinus otrzymał w zastaw niezwyklej wartości kufer. Umieścił go w swoim domu, jednak niezbyt dobrze zabezpieczył, w wyniku czego młode psy Statinusa przedmiotowy kufer poważnie uszkodziły, traktując go jak ogrodowe drzewko.

- *Oceń działania Statinusa w świetle reguł dotyczących odpowiedzialności odszkodowawczej kontraktowej.*

Kazus 312

(M.W.) Podczas pożaru, jaki wybuchł w domu Publiusa, spłonęły wszystkie rzeczy należące do jego pupila Serwiusza, podczas gdy wszystkie rzeczy Publiusa zostało uratować.

- *Oceń postępowanie Publiusa z punktu prawnego.*
- *Czy ocena byłaby inna, gdyby i rzeczy Publiusa uległy zniszczeniu?*

Kazus 313

(M.A.) Marius, Darius, Krissus i Bencius zawarli kontrakt spółki. Ponieważ Bencius był człowiekiem bardzo niedbłym we własnych sprawach, postanowili oprzeć odpowiedzialność każdego ze współników na *culpa levis in abstracto*. Bencius zżył się na ten zapis, ale zgodził się ostatecznie. Spółka miała zajmować się handlem zbożem. Jedną z transakcji z handlarzem Filifionem załatwił Bencius. Zawart z Filifionem kontrakt na dostawę 30 ton zboża, przy czym w kontrakcie obie strony wyłączyły odpowiedzialność za *culpa lata*. Dostarczone przez Filifiona zboże okazało się być przegniłe, ponieważ przechowywane było w sposób fatalny w warunkach. Filifion twierdzi jednak, że Bencius musi nabyć zboże na rzecz spółki; być może i było przechowywane niestarannie, ale klauzula w kontrakcie z Benciusen wyłącza podniesienie zarzutu z tego tytułu. Pozostali współnicy są zdania, że z powodu niesłychanej niefrasobliwości Benciusa przy kontraktowaniu, spółka poniosła straty. Bencius argumentuje, że zboże, przegniłe czy nie i tak byłoby stracone, ponieważ docelowe spichrze spłonęły w pożarze (co jest prawdą).

- *Oceń odpowiedzialność poszczególnych podmiotów.*

(T.S.) Justinus, przesadzając z prędkością, rozbił wspinały rydwan, używany przez Clementinusa. Przy ocenianiu wysokości szkody, sędzia zasięgnął informacji o cenach takich rydwanów i ustalił wysokość odszkodowania. Jednakże Clementinus stwierdził, że rydwan ten nie tylko był dla niego cenny, bo był kapitałnym egipskim modelem z dodatkowym wyposażeniem, ale także przedstawiał wartość sentymentalną, albowiem kiedyś woził nim samego Cyncerona. Clementinus zażądał więc znacznego podwyższenia ustalonej przez sędziego kwoty odszkodowania.

- *Oceń, czy sędzia powinien uwzględnić żądania Clementinusa?*

Kazus 315

(J.K.) Julius zawarł umowę kupna-sprzedazy marmurowej rzeźby i greckiej wazy z Marcusem. Co do pierwszej rzeczy umówił się, że jej wydatki nastąpi w miesiącu Juliusie, a wazy w Augustusie. Marcus uścił cenę kupna. Jednak, kiedy Julius wydał rzeźbę, Marcus doszedł do wniosku, że to mu w zupełności wystarczy i że nie ma już ochoty na wazę. Świetnie się złożyło, bo Julius stwierdził, że jest tak przywiązany do naczynia, że wolałby zatrzymać je dla siebie. Wobec tego obydwaj panowie w wyniku *contrarius consensus* umorzyl zobowiązanie w stosunku do wazy.

- *Oceń stan prawny.*

Kazus 316

(J.K.) Publius był zobowiązany stypulacyjnie wobec Antoniusa do świadczenia porcelanowej lalki, którą miał przywieźć z Chin do Rzymu w ciągu roku od dnia zawarcia umowy. Zanim wierzycielność stała się wymagalną, Publius otrzymał spadek po swoim ojcu. W masie spadkowej znalazła się bardzo podobna lalka, tylko trochę bardziej okazała. Kiedy Antonius wrócił, dowiedział się co zaszło i uznał, że nie musi już świadczyć lalki.

- *Oceń stan prawny.*